

ACAT informa

Octubre-Novembre-Desembre 2019

Butlletí **131**

CELEBREM LA VOSTRA SALVACIÓ Salm 19

Sostingut

f Ce - le - brem la vos - tra
sal - va - ci - ó, i en glo - ri - em, Se -
nyor, en el vostre nom.

Vetlla de Nadal al monestir de Sant Pere de les Puel·les
Antífona d'Odiló M. Planàs, monjo de Montserrat

- TROBADA D'ACAT EUROPEES, EMPRESONAMENT DE SET CDR I EL CPT ■
- ESTRENYENT LLAÇOS I SINERGIES DE LA XARXA EUROPEA DE LES ACAT ■
- CIUTATS PER LA VIDA, CIUTATS CONTRA LA PENA DE MORT ■ PREGÀRIA EN
- DEFENSA DELS DRETS HUMANS ■ NOTA DE PREMSA DE L'ACAT ESPANYA-
- CATALUNYA RESPECTE A LA SENTÈNCIA DEL TRIBUNAL SUPREM ■ AMNISTIA
- INTERNACIONAL COMBAT LA SENTÈNCIA I LLUITARÀ PER ALLIBERAR SÀNCHEZ
- I CUIXART ■ MALTRACTAMENT DELS JOVES EMPRESONATS ARRAN DE LES
- PROTESTES CONTRA LA SENTÈNCIA DEL PROCÉS ■ LA CASA DELS HORRORS
- 20-N: LES ENTITATS DE MEMÒRIA REDOBLEN LA PRESSIÓ PER TANCAR LA
- COMISSARIA DE VIA LAIETANA ■ MORTS A LES PRESONS DE L'ESTAT ESPANYOL
- ELS DRETS DE NENES, NENS I ADOLESCENTS A CHIAPAS ■

ACAT. Anglí, 55. 08017 Barcelona
Tel.: 93 203 89 15. C/el.: acat@pangea.org
Web: <http://acat.pangea.org>

EDITORIAL

TROBADA D'ACAT EUROPEES, EMPRESONAMENT DE SET CDR I EL CPT

Els lectors del butlletí trobaran a continuació una informació més detallada de la Trobada de les ACAT europees. Aquí voldria referir-me de manera molt concreta a la xerrada de Patrick Müller, del secretariat del CPT (Comitè Europeu per la Prevenció de la Tortura). Ens va exposar el funcionament del CPT, una entitat del Consell d'Europa, amb seu a Estrasburg, destinat a acollir les queixes de ciutadans europeus sobre tractaments inhumans o degradants. El CPT es pot presentar a qualsevol presó europea i quan demana de parlar amb un presoner determinat, el director de la presó ho ha de permetre. I molt important, s'hi pot presentar sense previ avís.

Mentre Patrick Müller parlava, tots teníem en la ment el que havíem escoltat i llegit sobre els maltractaments evidents durant la detenció per part de dos-cents guàrdies civils, el 23 de setembre, de nou membres dels CDR (després reduïts a set), que foren empresonats pel jutge de l'Audiència Nacional el 26 de setembre.

Havíem sentit el relat de testimonis sobre l'entrada violenta de les forces de seguretat, amb armes contundents i gossos, a casa de ciutadans a altes hores de la matinada. Explicaven com s'encanonava amb metralladora tots els ocupants de la casa, en presència de nens espantats. Hi havia registres domiciliaris que duraven fins a deu hores.

Ens parlaven de trasllats a Madrid, la cara tapada, emmanillats i amb preguntes del tipus: *¿Desearías volver a ver a tus hijos (nom i nom), verdad? ¿Y tu compañera (nom), la quieres volver a ver? Procura escoger un abogado como el que te ofreceremos en Madrid, si no lo tendrás chungo, sabes.* Creiem que aquestes amenaces, patides en condicions de tanta inferioritat, poden fer agafar por al més valent.

D'interrogatoris nocturns de sis hores de durada, sense tenir al costat l'advocat designat per la família, i després de 42 hores sense dormir, què se'n pot esperar?

Dos dels set presoners, a més, patien un càstig d'aïllament individual total, amb només quatre hores de pati. Aquest règim, segons la doctrina anomenada Nelson Mandela de Nacions Unides no s'hauria d'aplicar més enllà de catorze dies, altrament pot afectar el psíquisme de la persona.

Malgrat que la guàrdia civil –ni amb gossos ensinistrats– no va trobar material explosiu ni armes, tal com consta en el sumari, els set homes van romandre en presó preventiva i foren acusats de terrorisme.

Així estava la situació quan es va fer la Trobada de les ACAT europees a Barcelona. El 20 de desembre, tres dels presoners van ser alliberats sota fiances importants. I el 26 de desembre, gota a gota, van ser alliberats dos presoners més.

* * *

Per a nosaltres, membres de l'ACAT, els fets que acabem de relatar constituïen unes irregularitats tan greus com les que denunciem amb les crides urgents que signem cada mes, i que enviem a règims autoritaris en diferents països del món. Què havíem de fer, llavors?

Es va imposar la idea que la nostra obligació moral era situar-nos al costat dels febles i maltractats. Així vam entrar en contacte amb els advocats defensors del cas dels CDR i amb algun familiar. També vam considerar que el nostre deure, en compliment del mandat de l'ACAT, era fer arribar el cas al CPT. Així ho vam fer el 16 de desembre. Quatre membres de la nostra ACAT, que havíem participat en diferents reunions amb advocats i familiars dels presos, vam signar el comunicat.

Emili Chalaux i Ferrer, *president de l'ACAT*

ESTRENYENT LLAÇOS I SINERGIES DE LA XARXA EUROPEA DE LES ACAT

Com sabeu, de l'11 al 13 d'octubre hem compartit a Barcelona la Trobada de les ACAT d'Europa amb una trentena de persones representants d'Alemanya, Bèlgica, Espanya-Catalunya, França, Itàlia, Regne Unit, Suïssa i del Secretariat de la FIACAT. També hem tingut entre nosaltres dos membres d'entitats amb les quals col·laborem: Pax Christi i el CPT (Comitè per la Prevenció de la Tortura) del Consell d'Europa.

Des de la FIACAT van començar presentant-nos la síntesi de les preocupacions que les ACAT havíem expressat prèviament a la trobada i aquesta va ser la nostra base de treball. També les exposicions dels representants de Pax Christi i del CPT van anar en la línia de reflexionar sobre els reptes que tenim a Europa davant una visió sociopolítica força dominant, que prioritza la seguretat nacional i la uniformització.

Dissabte 12, també vam tenir un espai pel testimoni de la Isabel Turull, germana del Jordi Turull que, com sabeu, és un del presos polítics catalans. Dos dies abans de conèixer la sentència, ella es va centrar en el patiment humà de la família que suposa l'empresonament preventiu i tot aquest procés injust.

Podeu imaginar-vos la intensitat del compartir amb les exposicions, grups de treball, testimonis i converses informals de tota la trobada. Va ser ben present la realitat de cada un dels nostres països, així com el desig de trobar estratègies per ajudar-nos en aquesta llarga cursa que tenim al davant, una maratón de relleus per la justícia, perquè a ningú ni enlloc, se li apliqui la tortura, ni qualsevol tracte inhumà, humiliant o degradant.

Ens vam acomiadar amb una celebració ecumènica ben participada. I ens hem emportat uns deures concrets, tant la FIACAT, com les ACAT, per tal d'avançar juntes respecte a: les persones immigrades (migració, asil, al mar); la violència dels cossos de seguretat i als llocs de detenció; la sensibilització de les Esglésies en la defensa dels drets humans; així com l'ajut mutu en les necessitats internes de les ACAT i en la sensibilització de joves i menys joves que puguin donar continuïtat a la tasca de la nostra xarxa europea contra la tortura. Vam veure algunes estratègies al nostre abast, en cadascuna d'aquestes línies d'acció, sempre obertes a d'altres accions de coordinació possibles, a partir de la realitat.

En aquests temps durs ens empeny el Senyor, doncs estem certs que “ens donarà un futur i una esperança” (Jeremies 29,11).

Montserrat Fenosa, *vicepresidenta de l'ACAT*

CIUTATS PER LA VIDA, CIUTATS CONTRA LA PENA DE MORT

Dissabte, dia 30 de novembre, es va celebrar el Dia de les Ciutats per la Vida – Ciutats contra la Pena de Mort, en record de la primera abolicció de la pena capital al gran Ducat de Toscana, el 30 de novembre de 1786. 2.250 ciutats arreu del món, entre elles Barcelona, han il·luminat aquest dia la façana de l'ajuntament, com a compromís en la lluita contra la pena de mort.

El dia anterior, 29 de novembre, a l'espai de l'antiga presó Model, va tenir lloc una taula rodona, en la que va participar Joaquin José Martínez, excondemnat a mort, a l'Estat de Florida. Ara és un gran activista per l'abolicció de la pena de mort.

La seva narració de la vida durant els més de tres anys passats al corredor de la mort, va ser molt emotiva i, en alguns moments, acompanyava les seves paraules amb emocionades llàgrimes.

Va agrair de tot cor el suport que els seus pares havien trobat a Catalunya, especialment en la Comunitat de Sant Egidí, quan lluitaven per aconseguir una revisió de la condemna amb un nou judici.

També el van reconfortar les cartes i postals que rebia de membres de l'entitat i d'arreu, durant el seu captiveri.

Ell havia estat a favor de la pena de mort, però després de la seva experiència i l'amistat viscuda amb altres persones condemnades i, com ell, en el corredor de la mort, ara està fermament convençut de la crueltat de la pena de mort. Es dedica a treballar en favor de la seva abolicció i a ajudar els condemnats.

Ha refet la seva vida; té dona i fills. Va explicar el difícil procés de perdonar, però està convençut que quan això es fa realitat, es troben una pau i una serenitat incomparables.

Tots vam sortir d'aquesta trobada completament convençuts que la pena de mort deshumanitza el nostre món, ja que prioritza la represàlia i la venjança, davant dels elements de clemència, perdó i rehabilitació del sistema judicial. Elimina una cosa –la vida– que no es pot retornar en cas d'error humà. La pena de mort significa una derrota per qui la pateix i també per qui l'executa. Qui salva una vida, salva el món sencer.

Els assistents vàrem firmar un manifest per l'abolicció de la Pena de Mort al món.

PREGÀRIA EN DEFENSA DELS DRETS HUMANS

En defensa dels Drets Humans, l'ACAT va celebrar una pregària a la Residència de Religioses del Sagrat Cor, a Barcelona, el passat mes d'octubre.

Vam iniciar l'acte amb unes paraules de salutació i una breu descripció de la feina de l'ACAT. Seguidament es va fer una estona de pregària i de lectura de textos. Ens va sorprendre la implicació del gran nombre de religioses assistents i les seves pregàries, lliures i espontànies. La presentació d'alguns casos en que l'ACAT ha intervingut va emocionar molt les assistents. També vam donar a conèixer les Crides Urgents que els socis envien en resposta als casos de tortura i condemnes a mort. Les preguntes que ens feien les religioses, ens van fer veure que, realment, el tema les havia colpit profundament. Van assegurar-nos que no ens oblidarien en les seves pregàries.

Montserrat Llopart, *membre de l'ACAT*

NOTA DE PREMSA DE L'ACAT ESPANYA-CATALUNYA RESPECTE A LA SENTÈNCIA DEL TRIBUNAL SUPREM

La nostra ACAT acaba de tenir coneixement d'aquesta sentència i, molt commoguda, desitja declarar el següent:

1. La violència per part dels votants del referèndum del 1er d'octubre de 2017 va ser totalment inexistent. Tots vam poder constatar que l'única violència va ser l'exercida per les forces policials espanyoles amb llurs porres. Quant als fets del 20 de setembre de 2017, es va tractar només d'una manifestació pacífica, autoconvocada per les xarxes socials. Els dos activistes sentenciats, Jordi Sánchez i Jordi Cuixart (Presidents de l'ANC i d'Òmnium, respectivament), no havien deixat de col·laborar amb les forces policials al lloc dels fets, promovent la no violència en tot moment entre els manifestants.

2. Els partits polítics independentistes (Junts per Catalunya i ERC), un cop van arribar al govern de manera legítima, no van fer res més que implementar el seu programa electoral de novembre de 2015, del qual el punt principal era la celebració d'un referèndum d'autodeterminació per a Catalunya, si fos possible amb l'acord de l'Estat espanyol.

3. El govern de Puigdemont-Junqueras va realitzar continus esforços per negociar aquest referèndum amb l'estat espanyol; però es va trobar amb la seva negativa total ni tan sols per discutir la qüestió.

4. El "Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics" –que va entrar en vigor el 23 de març de 1976 i posteriorment ratificat per Espanya– estableix en el seu article 1 que "Tots els pobles tenen el dret a la lliure determinació" sense introduir la menor excepció.

5. Atès que la celebració d'un referèndum sense l'aprovació de l'Estat havia estat despenalitzada pel Govern de Rodríguez Zapatero el 21 d'abril de 2005, es dedueix que aquest referèndum, segons el Codi Penal, no és il·legal, encara que fos prohibit pel Tribunal Constitucional.

6. L'acusació de rebel·lió, finalment exclosa del veredict, va ser per tant, només la raó inevitable per justificar els gairebé dos anys de presó preventiva infligida als acusats.

7. Recordem que els jutges alemanys de Schleswig-Holstein que havien de decidir sobre l'extradició de Puigdemont, i que disposaven dels mateixos documents (vídeos, documents escrits, etc.) que el Tribunal Suprem, conclosos al juliol de 2018, dictaminaren l'absència total de rebel·lió o sedició. Hom podria legítimament qüestionar-se sobre les raons d'aquesta divergència entre ambdues sentències.

A la llum de totes aquestes consideracions, l'ACAT Espanya-Catalunya declara que:

- Al nostre entendre, la sentència del 14 d'octubre de 2019 no és justa i, en qualsevol cas crearà, en el futur, problemes seriosos de tota mena.

- La solució a aquest problema, que també afecta Europa, només es pot aconseguir a través del diàleg polític, sense condicions prèvies o línies vermelles.

A més, volem cridar l'atenció sobre el fet que el 26 de setembre, un jutge de l'Audiència Nacional va arrestar set "activistes" acusant-los de terrorisme, amb un propòsit molt específic: associar interessadament els conceptes d'independentisme d'una banda –totalment pacífic– i terrorisme per l'altre.

Barcelona, el 14 d'octubre de 2019

Emili Chalaux i Ferrer, president
Montserrat Fenosa i Choclán, vicepresidenta (en funcions)

(Aquest text és una traducció de l'original en francès dirigit a les instàncies europees.)

AMNISTIA INTERNACIONAL COMBAT LA SENTÈNCIA I LLUITARÀ PER ALLIBERAR SÀNCHEZ I CUIXART

Des del l'octubre de 2017 que Amnistia Internacional té un ull posat en el procés independentista català. Ja l'1-O va desplaçar observadors a Catalunya per supervisar en quines condicions es desenvolupava la jornada. A partir de llavors va seguir analitzant-ne les conseqüències, especialment el judici al Tribunal Suprem. Experts de l'ONG van assistir a les 52 sessions i ara, un mes després del veredict condemnatòri, ha emès la seva pròpia sentència de la sentència. I és d'una contundència absoluta. Desproporcionada, excessiva, restrictiva, imprecisa, perillosa. Són només algunes de les desqualificacions que recull l'informe final de l'entitat.

L'anàlisi d'aquest organisme internacional l'han presentat tres dels seus principals representants: el director d'AI Espanya, Esteban Beltrán, la coordinadora d'AI a Catalunya, Adriana Ribas i l'assessor legal de polítiques d'AI, Daniel Joloy. El balanç és demolidor i incorpora valoracions tan lapidàries com que la condemna de nou anys de presó contra Jordi Sànchez i Jordi Cuixart representa "una amenaça als drets i llibertats d'expressió i reunió pacífica". Per això, afirma sense subterfugis que "han de ser posats en llibertat immediatament". Arribats a aquest punt, han advertit que Amnistia no es limita només a l'anàlisi, "sinó a l'acció i la campanya". I ha deixat clar que seguiran "fent feina i gestions" perquè es "compleixi aquest alliberament".

Els ponents han avisat que es dirigiran a la fiscalia del Tribunal Constitucional perquè a l'hora d'estudiar els recursos que es presentin contra la sentència, "adopti una posició d'acord amb els estàndards internacionals", perquè la interpretació de la sedició per la qual s'ha condemnat els líders independentistes, en relació amb els qui eren càrrecs públics, "vulnera el principi de legalitat". Concretament demanen a les "autoritats que trobin la via per garantir la reparació adequada davant d'aquesta vulneració".

L'informe d'Amnistia conclou que els magistrats del Tribunal Suprem van recargolar la sedició amb una "interpretació excessivament àmplia i perillosa". En aquest sentit, apunta que "les penes de presó imposades als dos líders de la societat civil i a altres set alts càrrecs catalans són conseqüència de la vaguetat de la definició del delict de sedició en el Codi Penal espanyol".

Si bé reconeix que els seus analistes no van trobar "cap factor que indiqués que el judici en el seu conjunt fos injust" segons els estàndards internacionals, assenyala en canvi que la lectura del Suprem del delict de sedició es "va traduir en la criminalització d'uns actes de protesta legítims".

Voluntat d'atemorir la societat

Durant la compareixença pública en la qual han presentat l'informe, Daniel Joloy ha expressat la "preocupació" d'Amnistia Internacional per aquesta "restricció indeguda dels drets humans" que es desprèn de la sentència. Sobre aquest punt, l'organització fa una radiografia més àmplia, que és que en general, "els països estan responant cada vegada amb més contundència contra les protestes pacífiques, fet que crea un clima de por". Aquest fet, expliquen, implica "un risc d'autocensura pel qual la gent decideix no manifestar-se per temor a haver-se d'enfrontar a penes altes de presó".

Es focalitza en els Jordis

L'escrit de conclusions de l'oenagé internacional focalitza bona part del contingut en els dos activistes condemnats, l'expresident de l'ANC Jordi Sànchez i l'encara president d'Òmnium, Jordi Cuixart. "Mai haurien d'haver estat empresonats", ha sentenciat Esteban Beltrán. L'entitat en qüestiona la condemna perquè "com a ciutadans particulars i líders d'organitzacions de la societat civil, tenien dret a expressar les seves opinions i organitzar reunions pacífiques de suport al referèndum i a la independència".

És més, Amnistia deixa clar que "fins i tot en el cas que la finalitat d'alguna d'aquestes accions empreses per ells fos impedir el compliment d'una resolució judicial" -com denuncia el Suprem durant els escorcolls de la seu d'Economia el 20-S-, "el dret internacional dels drets humans protegeix també la desobediència civil pacífica". Com a conclusió, manifesta que les penes imposades per a tots dos impliquen "una restricció desproporcionada dels seus drets". Així mateix, afegeix que la concentració no deixaria de ser pacífica encara que s'hagués produït algun incident il·legal o violent aïllat.

Deures per al nou Congrés: revisar la sedició

Amnistia Internacional encarrega deures als nous diputats electes del 10-N. "El Congrés ha de revisar amb caràcter urgent la definició del delicte de sedició per no criminalitzar actes pacífics de desobediència civil ni restringir indegudament la llibertat de reunió pacífica i d'expressió".

Marina Fernàndez, *El Nacional.cat*, 19 de novembre de 2019

MALTRACTAMENT DELS JOVES EMPRESONATS ARRAN DE LES PROTESTES CONTRA LA SENTÈNCIA DEL PROCÉS

L'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans monitora la situació dels vint-i-vuit empresonats per les protestes, que denuncien maltractaments de la policia espanyola i dels Mossos.

L'entrada a la presó com un alleujament. Així han viscut aquest moment molts dels vint-i-vuit joves empresonats aquests dies -vint-i-set, després de l'alliberament de la Paula, dilluns- arran de les protestes contra la sentència del procés. Les hores que han passat entre les detencions, moltes arbitràries i aleatòries segons que han denunciat els advocats, i l'ingrés a la presó han estat un autèntic sofriment per a molts dels manifestants detinguts.

Quaranta-vuit hores sense gairebé menjar, humiliacions, cops i tocaments a les furgonetes de la policia espanyola i els Mossos d'Esquadra i a les comissaries de la Via Laietana i de la Verneda, escorcolls en nu integral, revisions mèdiques amb manilles i presència de la policia, entre més situacions denigrants, són alguns dels relats que han fet els empresonats als membres de l'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans, vinculat al SIRECOVI, el Sistema de Registre i Comunicació per a la Protecció de Víctimes de Tortura i Violència Institucional, que els visiten aquests dies a les presons per a monitorar la seva situació.

Vint-i-vuit joves empresonats: radiografia d'unes detencions irregulars

Fins ahir, dimecres, n'havien visitats nou. Les setmanes vinents acabaran de visitar-los tots –d'acord amb els advocats i amb un document de consentiment informat per part dels empresonats– i elaboraran un informe per a donar-los veu. El SIRECOVI registrarà el relat dels detinguts, sense fer-ne valoracions, per a comunicar les denúncies de les presumptes víctimes de maltractaments, tortures i violència institucional a les autoritats competents, especialment al Consell d'Europa i el relator especial de l'ONU sobre la tortura, perquè siguin investigades.

En alguns casos, asseguren, els policies no van avisar els advocats dins els terminis reglamentaris, fins catorze o quinze hores més tard de la detenció. Molts arrests van ser aleatoris i basats en atestats policíacs generalitzats que no atribueixen fets concrets als detinguts, tal com han denunciat diversos advocats.

'Saltava sang a les parets'

Un dels moments més durs que relaten els joves empresonats als membres del SIRECOVI es va viure a la comissaria de la policia espanyola a la Via Laietana. La notícia de l'agent ferit de gravetat va fer enfurismar els agents de la policia, que van desfogar la ràbia amb cops de porra contra els detinguts. Mentre les noies eren emmanillades i agenollades contra la paret, els policies colpejaven els nois. Segons el relat d'un dels detinguts, fins i tot va saltar sang a les parets.

Més d'una vegada, els empresonats asseguren que no eren pas en cel·les, sinó en una mena de sala d'operacions de la comissaria per on passaven els agents que entraven i sortien del carrer, amb la tensió pels aldarulls a fora. Pel que fa als escorcolls, en alguns casos van ser amb nu integral, tot i que la normativa diu que cal donar una bata perquè els detinguts puguin tapar-se.

Les revisions mèdiques han estat una altra irregularitat. Els joves empresonats que han parlat amb membres del SIRECOVI expliquen que sempre hi havia agents de la policia dins la consulta del metge. Això contravé la normativa internacional de prevenció contra la tortura, atès que la presència de la policia intimida el detingut i coarta la possibilitat que pugui explicar amb plena llibertat i confiança amb el metge l'origen de les lesions sofertes. A més, no els treien les manilles, ni tan sols si el metge ho demanava. En un cas, explica un membre del SIRECOVI, es va cosir una ferida d'una cama provocada per cops de porra amb les mans emmanillades per l'esquena. En un altre, un mosso va ferir un detingut a prop de l'ull amb un cop d'ampolla, i li van cosir la ferida emmanillat i amb la cara ensangonada.

Humiliacions i trasllats de matinada

Les empresonades expliquen que la policia les va llançar a terra dins les furgonetes. De fet, a una li van trencar el llavi. Expliquen que les van situar entre els seients i asseguren que alguns agents les trepitjaven amb les botes, fent-los mal al coll i al cos. Una detinguda explica que va sentir tocaments als pits, tot i que no pot dir si en aquell moment la tenien agafada o si la tocaven amb intenció sexual.

Els trasllats sempre són un punt fosc. Els joves empresonats diuen als membres del SIRECOVI que durant el trajecte de la comissaria de la Via Laietana a la de la Verneda els agents de la policia espanyola els feien passar molta estona dins el vehicle, de matinada, de manera que arribaven a perdre la noció del temps. Recorden una sensació de molta calor i dificultats respiratòries, alguns estirats a terra i emmanillats per l'esquena, i alguns altres asseguts sense cinturó, amb una conducció temerària amb accelerades i frenades brusques que els causaven cops.

Els empresonats expliquen la sensació d'un cert alleujament que van tenir quan van entrar a la presó. Tots coincideixen a dir que han rebut un tracte correcte dels funcionaris, a diferència del tracte degradant de la policia. Roba neta, dutxa i menjar després de quaranta-vuit hores de patiment.

Roger Graells Font, *Vilaweb*, 30 d'octubre de 2019

LA CASA DELS HORRORS

La Via Laietana va ser des de 1941 la seu de la VI Brigada Regional de Investigación Social, encarregada de la repressió d'uns "delictes" que en democràcia hem d'entrecomillar però que el feixisme normalitzava. Les atribucions dels departaments ja il·lustren què perseguïen: Afers Laborals - Grup I; Activitats Catalano-separatistes - Grup II; Activitats Comunistes - Grup III; Activitats Anarquistes, Trotskistes i Socials - Grup IV; Escortes i Sectes - Grup V; Prefectura i Direcció de Serveis, Secretaria, Servei de Guàrdia - Grup VI; Servei d'Universitat - Grup VII.

Els seus primers caps, Eduardo Quintela i Pedro Polo, implanten la tortura d'una manera sistemàtica en els anys més cruels de la postguerra. Es posen noms argòtics a les pràctiques perverses dels maltractes més terribles: "el corro" de llenya coral a ma i a màquina, amb els estris que guardaven en una vitrina que mostraven per intimidar; "la banyera" o ofegament, que ha arribat lamentablement als nostres dies en les variants de "la bossa" o el waterboarding ; "la cigonya", els canells emmanillats per darrera dels genolls a la gatxoneta; "els elèctrodes" a cossos mullats; "el quiròfan", el detingut lligat a una taula de cintura cap avall, rebent tota mena de turments... La llista heroica dels que els van patir i aguantar fins al límit de la pèrdua de coneixement és llarga, encara més la de milers de detinguts i fitxats, i la representen amb molt d'honor noms com Tomasa Cuevas, Miguel Núñez, Gregorio López Raimundo, Helios Babiano, Maria Rosa Borràs, Jordi Pujol, Vicente Cazcarra, Jordi Dagà, Jordi Carbonell...

L'any 1974, el cap de la Brigada, Julián Gil Mesas, encara demanava a la Direcció General de Seguretat honors per als 95 agents que havien participat en operacions tan galdoses com la detenció dels 113 de l'Assemblea de Catalunya i el MIL de Salvador Puig Antich. El maig de 1976, Pep Martínez Barceló, de Bandera Roja, amb Marc Palmés i Magda Oranich d'advocats, arrenca la primera i única condemna de policies franquistes per torturar.

El 6 de juliol de 2005, Joan Tardà presenta en roda de premsa la iniciativa parlamentària al Congrés per tal que la Prefectura sigui un museu i memorial de la lluita antifranquista. L'acompanyem Jordi Carbonell, amb el seu testimoni de víctima; Pep Cruanyes, representant de la Comissió de la Dignitat, i jo mateix, que vaig redactar el primer esborrany a partir de les meves recerques als arxius de la Social. Tinc al magnetòfon de la memòria els testimonis esfereïdors que vaig enregistrar, i a la retina la imatge apocalíptica de tots els lligalls d'atestats, declaracions i fitxes, amuntegats en un magatzem a punt d'enviar a l'arxiu històric de la policia, a Alcalá de Henares. Tot el que vaig poder fotocopiar és al Centre d'Estudis Històrics Internacionals (CEHI-UB), a l'abast dels investigadors acadèmics. I, esclar, tant de bo que també al futur espai de la memòria.

Antoni Batista, periodista, *Ara*, 21 de novembre de 2019

20-N: LES ENTITATS DE MEMÒRIA REDOBLEN LA PRESSIÓ PER TANCAR LA COMISSARIA DE VIA LAIETANA

“Sortir de la Via Laietana i anar a la presó era un alliberament”. El testimoni de Carles Vallejo, president de l'Associació Catalana d'Expresos Polítics del Franquisme, serveix per il·lustrar els horrors que es van viure durant la dictadura a l'actual Prefectura Superior de Policia. “Tortures, pallisses i execucions” en el marc de la “persecució i eliminació dels grups antifranquistes” a Catalunya, afegeix Rosa Sans, directora de la Fundació Cipriano García. Aquestes dues entitats, juntament amb Òmnium, la Fundació Irla i una cinquantena d'associacions memorialistes més, han tornat a reclamar aquest migdia que es converteixi la comissaria de Via Laietana en un centre d'interpretació de la tortura.

La reivindicació no és nova, es remunta als anys noranta, però les entitats redoblen la pressió just després que aquest dimarts l'Ajuntament aprovés una iniciativa en què també demanava transformar la Prefectura en un espai de memòria sobre la repressió franquista. Tant entitats com partits dirigeixen les seves crides al govern espanyol, al qual recorden que el Congrés ja va aprovar el juny del 2017 –amb l'única oposició del PP– una proposició no de llei per al trasllat de la comissaria, però fonts del ministeri de l'Interior ho han descartat avui: “No hi ha pla ni es preveu”. “Lamentem que encara existeixi un centre de detenció al bell mig de Barcelona que escenifica el costat més fosc del franquisme i la dictadura”, ha lamentat el vicepresident d'Òmnium, Marcel Mauri, que ha advertit que “democràcia és necessitat de fer net”.

Marc Toro, Ara, 20 de novembre 2019

MORTS A LES PRESONS DE L'ESTAT ESPANYOL

L'Associació de Treballadors Penitenciaris denuncia que en menys d'una setmana han mort nou presos dins dels centres penitenciaris de l'estat espanyol. Així ho ha fet saber el 9 de desembre, en un comunicat sota el lema “El teu abandonament em pot matar”, en el qual denuncia la manca de personal en les presons, fet que repercuteix en un “deteriorament alarmant d'un servei públic essencial com el penitenciari”.

Alerta que una de les conseqüències de la falta de personal és que en les vigílies de festius es deixa de subministrar la medicació de forma diària i s'opta per entregar-la tota junta per a dos, tres o quatre dies. “Aquesta pràctica eleva enormement el risc de sobredosis”, denuncia, fet que hauria causat la mort, almenys, de set de les nou persones mortes aquesta setmana.

Per la seva part, el 9 de desembre, Jorge del Cura, portaveu de la Coordinadora per la Prevenció i Denúncia de la Tortura (CPDT), ens ha remès la següent estadística, sota el títol “Vuit morts en les presons del Ministeri de l'Interior durant el pont de desembre”: Morón (Sevilla) - El Dueso (Cantàbria) - Sevilla I (Sevilla) - Ocaña II (Toledo) - Aranjuez (Madrid) - Topes (Salamanca) - Villabona (Astúrias), 2.

ELS DRETS DE NENES, NENS I ADOLESCENTS A CHIAPAS

Jennifer Haza Gutiérrez, directora de l'organització *Melel Xojobal A.C.*, que des del 1997 acompanya nenes, nens i adolescents indígenes i les seves famílies en la promoció i defensa dels seus drets a una bona vida, ens ha fet arribar aquest text escrit expressament per al nostre butlletí.

La vida quotidiana de la infantesa mexicana està marcada per contextos de desigualtat, violència i explotació que afecten la satisfacció dels seus drets humans. La meitat de les nenes, nens i adolescents mexicans viu en la pobresa, però en estats com el de Chiapas la xifra arriba a 8 de cada 10 (CONEVAL, 2019).

Nenes i nens continuen essent les i els principals afectats per les polítiques econòmiques, la discriminació d'un sistema racista, la violència d'un sistema patriarcal, i per la militarització i la guerra de baixa intensitat que continua present i serveix per a l'espoli i l'explotació de la terra i dels recursos naturals. A Mèxic cada dia desapareixen quatre nenes, nens o adolescents, i tres són assassinats (REDIM, 2019). A Chiapas, des del 2011 fins a l'octubre de 2019, 57 nenes i adolescents han estat víctimes de femicidi, i des de gener del 2017 fins al maig del 2019 han desaparegut 205 nenes, nens i adolescents, el 83% dels quals són dones.

En aquest estat del sud-est, la infància ha estat i continua estant exposada a la violència social i política generada i permesa des de l'Estat. Nenes i nens són testimonis d'enfrontaments entre partits polítics que han costat la vida de quatre adolescents com a mínim, des del 2017; la violència armada de caire paramilitar ha representat el desplaçament forçós de més de quatre mil nenes, nens i adolescents des de gener del 2017 fins al setembre del 2019 (Melel Xojobal, 2019).

Les nombroses preocupacions i recomanacions que el Comitè de Drets del Nen va fer a l'Estat mexicà l'any 2015 en relació a situacions de tracta, explotació, violència sexual, assetjament escolar, violència domèstica, càstig corporal, reclutament per al crim organitzat, tortura i altres tractaments cruels i degradants són una evidència de la gravetat del problema (CRC, 2015). Davant d'aquestes situacions és imperatiu continuar exigint a l'Estat mexicà el compliment de les seves obligacions en relació als drets de la infància, i també enfortir el reconeixement de nenes, nens i adolescents no sols com a subjectes de dret, sinó socials i polítics amb capacitat d'incidir sobre els seu entorn i de transformar-lo.

<https://www.melelxojobal.org.mx/sumate-a-la-causa/@melelxojobal>

ASSEMBLEA GENERAL 2020

La pròxima assemblea es farà el dissabte 28 de març,
a la seu de l'ACAT, al monestir de Sant Pere de les Puel·les, de Barcelona.

PREGÀRIA

Pare del cel,
et lloo i et dono gràcies
pel repòs de la nit (...).
Tu m'has concedit moltes coses bones;
concedeix-me ara d'acceptar també
de la teva mà això que és dur.
Tu no em carregaràs pas més
del que puc portar.

Senyor Jesucrist,
Tu vas ser pobre
i miserable, presoner i abandonat com jo.
Tu coneixes tota la nostra misèria,
Tu estàs sempre al meu costat.
Quan tothom m'ha deixat,
Tu no m'oblides i em cerques.
Tu vols que et reconegui
i em giri cap a tu.
Senyor, jo escolto la teva crida i la segueixo.
Ajuda'm.

Sant Esperit,
dóna'm la fe que em preservi
de la desesperació, de les passions, del vici.
Dóna'm l'amor envers tothom i envers Déu,
que destrueix tot odi i tota amargor.
Dóna'm l'esperança que m'alliberi
de la por i del descoratjament. (...)

Dietrich Bonhoeffer, *Cartes des de la presó*

ACAT

Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura

Web: <http://acat.pangea.org>

Correu electrònic: acat@pangea.org

Donatius cte. (NOU NÚMERO): 3025 0002 47 1433331464